

LAKIALOITE 121/2000 vp

Laki rikoslain 30 luvun muuttamisesta

Eduskunnalle

Kirjanpitorikos on taloudelliseen rikollisuuteen kiinteästi liittyvä tekomuoto. Käytännössä vääran ja harhauttavan kirjanpidon pitäminen liittyy lähes kaikkiin taloudellisen rikollisuuden muotoihin. Kirjanpitorikos voi tapahtua joko tekemällä kirjanpitoon todellisuuden vastaisia kirjauksia, mutta usein tapahtuu myös niin, että kirjanpito kokonaisuudessaan tai osaksi hävitetään yrityksen toiminnassa tapahtuneiden väärinkäytösten salaamiseksi.

Rikoslain 30 luvussa kriminalisoidussa kirjanpitorikoksessa ei ole nykyään lainkaan törkeätä tekemuotoa. Sellaisen säätäminen on kuitenkin välttämätöntä, jotta talousrikokseen syy-

listynyt ei pääsisi teostaan helpommalla silloin-kaan, kun kirjanpitorikosta onnistutaan käyttämään vakavan talousrikoksen peittämiseen. Oikeusministeriöllä on suunnitelmia törkeätä tekemuotoa koskevan esityksen antamiseen. Kun hallituksen kiireet ovat mitä ovat, on syytä jättää aloite asian kiirehtimiseksi jo tässä vaiheessa. Samalla perusrikoksen enimmäisrangaistus alennettaisiin kahteen vuoteen vankeutta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 30 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 9 §, sellaisena kuin se on laissa 769/1990, ja
lisätään lukuun uusi 9 a § seuraavasti:

30 luku

Elinkeinorikoksista

9 §

Kirjanpitorikos

Jos kirjanpitovelvollinen, tämän edustaja tai

se, jonka tehtäväksi kirjanpito on toimeksiannolla uskottu, tahallaan

- 1) laiminlyö kokonaan tai osaksi liiketapahtumien kirjaamisen tai tilinpäätöksen laatimisen,
- 2) merkitsee kirjanpitoon vääriä tai harhaanjohtavia tietoja tai
- 3) hävittää, kätkee tai vahingoittaa kirjanpitoaineistoa

ja siten olennaisesti vaikeuttaa oikean ja riittävän kuvan saamista kirjanpitovelvollisen toiminnan taloudellisesta tuloksesta tai taloudellisesta asemasta, hänet on tuomittava kirjanpitorikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

9 a §

Törkeä kirjanpitorikos

Jos kirjanpitorikoksessa

1) kirjanpito tai tilinpäätös on jätetty kokonaan tai olennaisilta osin tekemättä,

2) kirjanpidossa on virheellisiä merkintöjä huomattavan paljon, ne koskevat huomattavia summia taikka perustuvat sisällöltään vääriin tositteisiin tai

3) kirjanpito tai tilinpäätös on osaksi tai kokonaan hävitetty virheellisten merkintöjen ja rikoksen salaamiseksi

ja tekotapa muutenkin on kokonaisuutena törkeä, on tekijä tuomittava törkeästä kirjanpitorikoksesta vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 2000

Sulo Aittoniemi /alk